

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย

ที่ ๕๘/๒๕๖๘

เรื่อง มาตรฐานและมาตรการเพื่อป้องกันอาชญากรรมทางเทคโนโลยี
สำหรับผู้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน

๑. เหตุผลในการออกประกาศ

สืบเนื่องจากอาชญากรรมทางเทคโนโลยีส่งผลให้ประชาชนจำนวนมากได้รับความเดือดร้อน ต้องสูญเสียเงินให้กับมิจฉาชีพเป็นมูลค่าสูงมาก ภาครัฐจึงได้มีการตราพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อคุ้มครองประชาชนที่ถูกหลอกลวงผ่านโทรศัพท์หรือวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์จนสูญเสียไปซึ่งทรัพย์สิน และต่อมาได้มีการปรับปรุงพระราชกำหนดดังกล่าว โดยมีการเพิ่มเติมมาตรการในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีให้ครอบคลุมรูปแบบและวิธีการที่หลากหลายมากยิ่งขึ้นในการหลอกลวงประชาชนของมิจฉาชีพ รวมทั้งกำหนดให้สถาบันการเงิน ผู้ประกอบธุรกิจ ผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์ ผู้ให้บริการโทรคมนาคมอื่น ผู้ให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ให้บริการสื่อสังคมออนไลน์ มีส่วนรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดจากอาชญากรรมทางเทคโนโลยีให้แก่ผู้เสียหายตามสัดส่วนเท่าที่ผู้ประกอบการดังกล่าวแต่ละรายมีส่วนเกี่ยวข้องกับสาเหตุที่ทำให้เกิดความเสียหาย เว้นแต่บุคคลดังกล่าวจะพิสูจน์ได้ว่าได้ปฏิบัติตามมาตรฐานหรือมาตรการเพื่อป้องกันอาชญากรรมทางเทคโนโลยีที่กำหนดโดยหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องแล้ว ทั้งนี้ เพื่อเป็นการผลักดันให้สถาบันการเงิน ผู้ประกอบธุรกิจ ผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์ ผู้ให้บริการโทรคมนาคมอื่น ผู้ให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ให้บริการสื่อสังคมออนไลน์ ต้องยกระดับมาตรฐานหรือมาตรการป้องกันอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พร้อมทั้งดูแลรับผิดชอบการให้บริการทางเทคโนโลยีแก่ประชาชนผู้ใช้บริการตามสมควรแก่ประเภทของแต่ละธุรกิจ พระราชกำหนดดังกล่าวจึงกำหนดให้หน่วยงานกำกับดูแลกำหนดมาตรฐานและมาตรการเพื่อป้องกันอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อเป็นมาตรฐานและมาตรการในการป้องกันอาชญากรรมทางเทคโนโลยีสำหรับผู้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงินในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

๒. อำนาจตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๔/๑ แห่งพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๓. ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับกับผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจบริการการชำระเงิน ภายใต้การกำกับตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน ได้แก่ ผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ประกอบธุรกิจบริการบัตรเครดิต ผู้ประกอบธุรกิจบริการเดบิต ผู้ประกอบธุรกิจบริการโอนเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ และผู้ประกอบธุรกิจบริการรับชำระเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

๔. เนื้อหา

๔.๑ คำจำกัดความ

ในประกาศฉบับนี้

“พระราชกำหนด” หมายความว่า พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

“สถาบันการเงิน” หมายความว่า ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินของรัฐที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน

“ผู้ประกอบการธุรกิจ” หมายความว่า ผู้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงินและผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล

“ผู้ประกอบการธุรกิจบริการการชำระเงิน” หมายความว่า ผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน ได้แก่ ผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ประกอบธุรกิจบริการบัตรเครดิต ผู้ประกอบธุรกิจบริการบัตรเดบิต ผู้ประกอบธุรกิจบริการโอนเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ และผู้ประกอบธุรกิจบริการรับชำระเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

“ลูกค้า” หมายความว่า บุคคลธรรมดา นิติบุคคล หรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมายซึ่งสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือทำธุรกรรมกับผู้ประกอบธุรกิจบริการการชำระเงิน

“ร้านค้า” หมายความว่า ลูกค้าซึ่งเป็นผู้ขายสินค้าหรือบริการ หรือเจ้าหน้าที่ ที่เป็นผู้ให้บริการรับชำระเงินโดยตรงจากผู้ประกอบธุรกิจบริการรับชำระเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์

“บริการ e-Money Mobile Application” หมายความว่า การให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ผ่านแอปพลิเคชันของผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่มีการให้บริการแก่ผู้ใช้บริการบนอุปกรณ์เคลื่อนที่ ซึ่งสามารถโอนเงินไปยังบัญชีของบุคคลอื่นที่มีอยู่กับผู้ให้บริการทางการเงินอื่น

“ผู้ใช้บริการ” หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่ใช้บริการทางการเงินและการชำระเงินผ่านบริการ e-Money Mobile Application บนอุปกรณ์เคลื่อนที่

“ระบบหรือกระบวนการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูล” หมายความว่า ระบบหรือกระบวนการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลตามมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชกำหนด

“บัญชีม้า” หมายความว่า บัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งถูกนำมาใช้หรืออาจถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการรับเงินและถ่ายโอนเงินที่ได้มาจากอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

“บัญชีม้ามืด” หมายความว่า บัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ของบุคคลที่มีรายชื่อเป็นบุคคลที่มีความเสี่ยงสูงซึ่งควรได้รับการเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิดตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า กรณีบัญชีม้า (รหัส HR-03-01 รหัส HR-03-02) ทั้งนี้ ให้หมายถึงเฉพาะรายชื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

“บัญชีม้าเทาเข้ม” หมายความว่า บัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ของบุคคลที่มีรายชื่อเป็นม้าเทาเข้มในระบบหรือกระบวนการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูล

“บัญชีม้าเทาอ่อน” หมายความว่า บัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ของบุคคลที่มีรายชื่อเป็นม้าเทาอ่อนในระบบหรือกระบวนการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูล

“ช่องทางดิจิทัล” หมายความว่า การให้บริการทางอินเทอร์เน็ตและอุปกรณ์เคลื่อนที่

“สาขา” หมายความว่า การให้บริการที่มีสถานที่ทำการที่แน่นอนและให้บริการโดยพนักงานของผู้ประกอบธุรกิจบริการการชำระเงิน

๔.๒ หลักเกณฑ์

ผู้ประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศฉบับนี้ เพื่อป้องกันอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ซึ่งจะช่วยลดความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับประชาชน และรักษาความเชื่อมั่นในระบบสถาบันการเงินและระบบการชำระเงินของประเทศ โดยในกรณีที่มีความเสียหายดังกล่าวเกี่ยวข้องโดยตรงกับการที่ผู้ประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ซึ่งเป็นมาตรฐานหรือมาตรการเพื่อป้องกันอาชญากรรมทางเทคโนโลยีตามประกาศนี้ ผู้ประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินต้องมีส่วนรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดจากอาชญากรรมทางเทคโนโลยีตามสัดส่วนแห่งพฤติการณ์ของสถาบันการเงิน ลูกค้า ผู้ประกอบธุรกิจ รวมทั้งบุคคลอื่นตามที่แต่ละบุคคลจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับสาเหตุที่ทำให้เกิดความเสียหาย ทั้งนี้ สรุปรามาตรฐานและมาตรการเพื่อป้องกันอาชญากรรมทางเทคโนโลยีสำหรับผู้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงินแต่ละประเภท ปรากฏรายละเอียดตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

๔.๒.๑ การป้องกันการสวมรอยทำธุรกรรมแทนผู้ใช้บริการ (unauthorized payment fraud)

ผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ต้องมีการป้องกันการสวมรอยทำธุรกรรมแทนผู้ใช้บริการ และรักษาความมั่นคงปลอดภัยแอปพลิเคชันที่ให้บริการ e-Money Mobile Application ที่มีการให้บริการแก่ลูกค้าที่เป็นบุคคลธรรมดา เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ดังนี้

(๑) ไม่แนบลิงก์ที่เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ใช้บริการผ่านช่องทางข้อความสั้น (SMS) ช่องทางอีเมล และช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ (social media)

(๒) จำกัดให้ผู้ใช้บริการสามารถใช้งานแต่ละแอปพลิเคชันของผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่ให้บริการ e-Money Mobile Application ได้บนอุปกรณ์เคลื่อนที่ ๑ อุปกรณ์เท่านั้น

(๓) จัดให้มีกระบวนการยืนยันตัวตนผู้ใช้บริการเพิ่มเติม โดยใช้เทคโนโลยีเปรียบเทียบใบหน้า (face comparison) ร่วมกับการตรวจจับการปลอมแปลงชีวมิติ (presentation attack detection) ที่สามารถป้องกันการใช้รูปภาพ วิดีโอ หรือการปลอมแปลงชีวมิติในรูปแบบต่าง ๆ ได้ เช่น การใช้เทคโนโลยี liveness detection เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ใช้บริการเป็นผู้ทำธุรกรรมด้วยตนเอง ในกรณีที่มีการทำธุรกรรมผ่านบริการ e-Money Mobile Application ในขั้นตอน ดังต่อไปนี้

(๓.๑) การทำธุรกรรมโอนเงินในแต่ละครั้งที่มีมูลค่าตั้งแต่ ๕๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป หรือ

(๓.๒) การทำธุรกรรมโอนเงินมูลค่ารวมกันครบทุก ๒๐๐,๐๐๐ บาทในรอบระยะเวลา ๑ วัน หรือ

(๓.๓) การปรับเพิ่มวงเงินการทำธุรกรรมโอนเงินต่อวัน ให้สามารถโอนเงินได้ตั้งแต่ ๕๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป

(๔) ให้ตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงแก้ไขแอปพลิเคชันที่ให้บริการ e-Money Mobile Application ในทันทีที่ผู้ใช้บริการเข้าใช้งานบริการดังกล่าวทุกครั้ง (anti-tampering) และไม่อนุญาตให้ผู้ใช้บริการใช้งานแอปพลิเคชันหากพบว่าการเปลี่ยนแปลงแก้ไขแอปพลิเคชัน

(๕) ไม่อนุญาตให้แอปพลิเคชันที่ให้บริการ e-Money Mobile Application ทำงานบนอุปกรณ์เคลื่อนที่ในขณะที่มีแอปพลิเคชันอื่นซึ่งมีพฤติกรรมการทำงานที่เสี่ยงจะก่อให้เกิดการสวมรอยทำธุรกรรมแทนผู้ใช้บริการกำลังทำงาน ได้แก่ แอปพลิเคชันที่ขอสิทธิช่วยเหลือคนพิการ (accessibility services) โดยไม่จำเป็น แอปพลิเคชันที่สามารถควบคุมอุปกรณ์เคลื่อนที่จากระยะไกลได้ (remote control) แอปพลิเคชันที่มีการปิดบังหรือขโมยข้อมูลที่แสดงบนหน้าจอของผู้ใช้งาน

๔.๒.๒ การรู้จักลูกค้าและร้านค้าเพื่อป้องกันบัญชีม้า

๔.๒.๒.๑ ในการเปิดบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ต้องมีกระบวนการรู้จักลูกค้า (Know Your Customer : KYC) ซึ่งลูกค้าดังกล่าวรวมถึงร้านค้าที่มาเปิดบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ด้วย โดยต้องมีกระบวนการการแสดงตนของลูกค้า (Identification) และการพิสูจน์ตัวตนลูกค้า (Verification) เพื่อป้องกันการสวมรอยหรือขโมยข้อมูลไปใช้เปิดบัญชีม้า ดังนี้

(๑) การแสดงตนของลูกค้า (Identification)

ผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ต้องได้รับข้อมูลและหลักฐานการแสดงตนที่บ่งชี้ถึงตัวลูกค้า โดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

(๒) การพิสูจน์ตัวตนลูกค้า (Verification)

ผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ต้องนำข้อมูลและหลักฐานการแสดงตนของลูกค้าตามข้อ ๔.๒.๒.๑ (๑) มาตรวจสอบความถูกต้อง ความแท้จริง และความเป็นปัจจุบัน รวมถึงพิสูจน์ได้ว่าลูกค้าเป็นเจ้าของข้อมูลและหลักฐานดังกล่าวจริง โดยให้ผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และให้ถือปฏิบัติเพิ่มเติมตามหลักเกณฑ์การพิสูจน์ตัวตนลูกค้า ดังนี้

(๒.๑) การพิสูจน์ตัวตนลูกค้าด้วยผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์เอง

(๒.๑.๑) ผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ ที่ให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์เพื่อนำไปใช้ชำระค่าสินค้าหรือค่าบริการเฉพาะในประเทศและไม่สามารถโอนเงินได้ ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

(๒.๑.๒) ผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ ที่ให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์เพื่อนำไปใช้ชำระค่าสินค้าหรือค่าบริการไม่ว่าในประเทศหรือต่างประเทศ ที่สามารถโอนเงินได้ หรือชำระค่าสินค้าหรือค่าบริการเฉพาะในต่างประเทศ ให้ถือปฏิบัติเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับช่องทางการเปิดให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ของลูกค้า ดังต่อไปนี้

(๒.๑.๒.๑) ในการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าแบบพบเห็นลูกค้าต่อหน้า (Face-to-Face) ผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ต้องตรวจสอบความถูกต้อง ความแท้จริง และความเป็นปัจจุบันของข้อมูลและหลักฐานการแสดงตนของลูกค้าจากแหล่งข้อมูลที่ น่าเชื่อถือ รวมถึงต้องพิสูจน์ว่าลูกค้าหรือบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจทอดสุดท้ายของลูกค้านิติบุคคลนั้น (หากมี) เป็นเจ้าของข้อมูลและหลักฐานดังกล่าวจริง โดยกรณีที่ใช้บัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) เป็นหลักฐานการแสดงตน ผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ต้องตรวจสอบข้อมูลจากเครื่องอ่านบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card Reader) และตรวจสอบสถานะของบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ผ่านระบบการตรวจสอบทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งตรวจสอบว่าลูกค้าหรือบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจทอดสุดท้ายของลูกค้านิติบุคคลนั้น (หากมี) เป็นเจ้าของข้อมูลและหลักฐานดังกล่าวจริง กรณีการใช้หลักฐานการแสดงตนอื่น ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

(๒.๑.๒.๒) ในการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าแบบไม่พบเห็นลูกค้าต่อหน้า (Non Face-to-Face) ผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ต้องตรวจสอบความถูกต้อง ความแท้จริง และความเป็นปัจจุบันของข้อมูลและหลักฐานการแสดงตนของลูกค้า จากแหล่งข้อมูลที่ น่าเชื่อถือ รวมถึงต้องพิสูจน์ว่าลูกค้าหรือบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจทอดสุดท้ายของ ลูกค้านิติบุคคลนั้น (หากมี) เป็นเจ้าของข้อมูลและหลักฐานดังกล่าวจริง โดยกรณีที่ใช้บัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์เป็นหลักฐานการแสดงตน ผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ต้องตรวจสอบข้อมูลจากเครื่องอ่านบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์และตรวจสอบสถานะของบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ผ่านระบบการตรวจสอบทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งต้องถ่ายภาพ และบันทึกภาพลูกค้าหรือบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจทอดสุดท้ายของลูกค้านิติบุคคลนั้น (หากมี) และใช้เทคโนโลยีขั้นสูงที่ได้มาตรฐานสากลหรือมาตรฐานที่ยอมรับโดยทั่วไปเปรียบเทียบภาพใบหน้าของ ลูกค้าหรือบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจทอดสุดท้ายของลูกค้านิติบุคคลนั้น (หากมี) กับข้อมูลชีวมิติจากบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์เพื่อพิสูจน์ว่าเป็นลูกค้าหรือบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจทอดสุดท้าย

ของลูกค้านิติบุคคลนั้น (หากมี) รายนั้นจริงแทนการพบเห็นต่อหน้า กรณีการใช้เอกสารหลักฐาน การแสดงตนอื่น ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

กรณีผู้ประกอบการธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ ที่ให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์เพื่อนำไปใช้ชำระค่าสินค้าหรือค่าบริการไม่ว่าในประเทศหรือต่างประเทศ ที่สามารถโอนเงินได้ หรือชำระค่าสินค้าหรือค่าบริการเฉพาะในต่างประเทศ มีมาตรการบริหารจัดการ ความเสี่ยงของบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ของตนเองจนจัดเป็นผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีความเสี่ยงต่ำ ตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เกี่ยวกับการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ทั้งนี้ ในกรณีที่ใช้บัตรประจำตัวประชาชนแบบเนกประสงค์เป็นหลักฐานการแสดงตน ผู้ประกอบการธุรกิจบริการ เงินอิเล็กทรอนิกส์ต้องตรวจสอบสถานะของบัตรประจำตัวประชาชนแบบเนกประสงค์ผ่านระบบ การตรวจสอบทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งตรวจสอบว่าลูกค้าหรือบุคคลที่ได้รับ มอบอำนาจทอดสุดท้ายของลูกค้านิติบุคคลนั้น (หากมี) เป็นเจ้าของข้อมูลและหลักฐานดังกล่าวจริง

อนึ่ง ในขณะที่ออกประกาศฉบับนี้ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้กำหนดให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์เพื่อนำไปใช้ชำระ ค่าสินค้าหรือค่าบริการไม่ว่าในประเทศหรือต่างประเทศที่สามารถโอนเงินได้ หรือชำระค่าสินค้า หรือค่าบริการเฉพาะในต่างประเทศ ที่มีมูลค่าในการทำธุรกรรมรวมกันไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน เป็นผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีความเสี่ยงต่ำ

(๒.๒) การพิสูจน์ตัวตนลูกค้าผ่านระบบการพิสูจน์และ ยืนยันตัวตนทางดิจิทัล

ผู้ประกอบการธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์สามารถ ตรวจสอบความถูกต้อง ความแท้จริง และความเป็นปัจจุบันของข้อมูลและหลักฐานการแสดงตน ของลูกค้า รวมถึงพิสูจน์ว่าลูกค้าหรือบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจทอดสุดท้ายของลูกค้านิติบุคคลนั้น (หากมี) เป็นเจ้าของข้อมูลและหลักฐานดังกล่าวจริง ผ่านระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล เช่น ผ่าน National Digital ID Platform (NDID Platform) หรือระบบอื่นที่ผู้ประกอบการธุรกิจบริการ เงินอิเล็กทรอนิกส์ได้หารือและเห็นร่วมกันกับ ธปท. ว่ามีมาตรฐานในการพิสูจน์ตัวตนที่ไม่ต่ำกว่า การพิสูจน์ตัวตนลูกค้าด้วยผู้ประกอบการธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์เองแทนการพิสูจน์ตัวตนลูกค้า หรือประกอบการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าตามข้อ ๔.๒.๒.๑ (๒.๑) ข้างต้นก็ได้

๔.๒.๒.๒ ผู้ประกอบการธุรกิจบริการรับชำระเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ และผู้ประกอบการธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ ต้องทำการรู้จักร้านค้าและบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจ ทอดสุดท้ายของร้านค้านิติบุคคลนั้น (หากมี) โดยต้องจัดให้มีการแสดงตนของร้านค้าและการพิสูจน์ ทราบตัวตนของร้านค้าตามหลักเกณฑ์การแสดงตนของลูกค้าและการพิสูจน์ตัวตนของลูกค้าของกฎหมาย ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

๔.๒.๒.๓ ผู้ประกอบธุรกิจบริการโอนเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ต้องทำการรู้จักลูกค้าและบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจทอดสุดท้ายของลูกค้านิติบุคคลนั้น (หากมี) โดยต้องจัดให้มีการแสดงตนของลูกค้าและการพิสูจน์ทราบตัวตนของลูกค้าตามหลักเกณฑ์การแสดงตนของลูกค้าและการพิสูจน์ตัวตนของลูกค้าของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

๔.๒.๓ การตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าและร้านค้า

ผู้ประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินต้องประเมินความเสี่ยงลูกค้าและร้านค้า และตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าและร้านค้าตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ดังนี้

(๑) เมื่อปรากฏว่าลูกค้าหรือร้านค้ารายใดเป็นเจ้าของบัญชีม้าดำ หรือบัญชีม้าเทาเข้ม หรือบัญชีม้าเทาอ่อนซึ่งถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่อาจทำให้เกิดความเสี่ยงสูงเกี่ยวกับตัวลูกค้าหรือร้านค้าดังกล่าว ทั้งกรณีความสัมพันธ์ทางธุรกิจดำเนินไปอย่างผิดปกติ และกรณีลูกค้าหรือร้านค้าอาจเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ซึ่งพฤติการณ์ของการกระทำความผิดดังกล่าวเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ให้ผู้ประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินกำหนดระดับความเสี่ยงของลูกค้าหรือร้านค้าที่เป็นเจ้าของบัญชีม้าดำ บัญชีม้าเทาเข้ม และบัญชีม้าเทาอ่อน เป็นลูกค้าที่มีความเสี่ยงด้านการฟอกเงินในระดับความเสี่ยงสูง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

(๒) การตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงของลูกค้าและร้านค้าที่มีความเสี่ยงสูงข้างต้นในระดับเข้มข้น (Enhanced Customer Due Diligence: EDD) ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ให้ผู้ประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือหรือขอข้อมูลเพิ่มเติมจากลูกค้าและร้านค้าเกี่ยวกับแหล่งที่มาของเงินหรือทรัพย์สิน แหล่งที่มาของฐานะความมั่นคง หรือวัตถุประสงค์ในการทำธุรกรรมแต่ละครั้ง รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบกิจการของลูกค้าและร้านค้า อาชีพ ชื่อและสถานที่ตั้งของที่ทำงาน หรือลายมือชื่อของผู้ทำธุรกรรม

(๓) ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินไม่สามารถตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าและร้านค้าตามข้อ ๔.๒.๓ (๒) ข้างต้นได้ ให้ผู้ประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน กล่าวคือ ปฏิเสธการสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจ ไม่ทำธุรกรรม ยุติความสัมพันธ์ทางธุรกิจ หรือไม่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวกับลูกค้าและร้านค้าดังกล่าว โดยในการดำเนินการข้างต้นให้ผู้ประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินพิจารณาดำเนินการในแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี และต้องไม่เป็นไปในแนวทางสนับสนุนหรือเป็นประโยชน์ต่อการก่ออาชญากรรมทางเทคโนโลยี ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวให้มีรายละเอียดที่แตกต่างกันตามประเภทของบัญชีม้าดำ บัญชีม้าเทาเข้ม และบัญชีม้าเทาอ่อนตามที่กำหนดในข้อ ๔.๒.๔ (๔)

๔.๒.๔ การจำกัดความเสียหายและจัดการบัญชีม้า

ผู้ประกอบการธุรกิจบริการการชำระเงินต้องดำเนินการจำกัดความเสียหายและจัดการบัญชีม้า ดังนี้

(๑) ผู้ประกอบการธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ต้องจัดให้มีการแจ้งเตือนลูกค้าที่เป็นบุคคลธรรมดาผ่านช่องทางใดช่องทางหนึ่งที่เมื่อมีเงินออกจากบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่ให้บริการผ่านช่องทางดิจิทัล ผู้ประกอบการธุรกิจบริการบัตรเครดิตและผู้ประกอบการธุรกิจบริการบัตรเครดิตต้องจัดให้มีการแจ้งเตือนลูกค้าที่เป็นบุคคลธรรมดาผ่านช่องทางใดช่องทางหนึ่งที่เมื่อมีการทำธุรกรรมชำระเงินด้วยบัตร หรือเบิกถอนเงินจากบัตรเครดิตผ่านช่องทางดิจิทัล ทั้งนี้ การแจ้งเตือนดังกล่าวข้างต้นต้องไม่เรียกเก็บค่าใช้จ่าย เช่น การแจ้งเตือนผ่านบริการ e-Money Mobile Application (In-App Notifications) บัญชีทางการบนแพลตฟอร์มส่งข้อความ (เช่น LINE Official Account) ข้อความสั้น (SMS) อีเมล

(๒) ให้ผู้ประกอบการธุรกิจบริการการชำระเงินระงับการทำธุรกรรม ยกเลิกการระงับการทำธุรกรรม แจ้งสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการที่รับโอนถัดไป รวมทั้งนำข้อมูลเข้าสู่ระบบหรือกระบวนการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูล ตามข้อปฏิบัติที่ศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ศปอท.) กำหนด

(๓) กรณีได้รับแจ้งรายชื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยีตามประกาศในมาตรา ๘/๕ (๖) แห่งพระราชกำหนด จากศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ศปอท.) ให้ผู้ประกอบการธุรกิจบริการการชำระเงินดำเนินการตามมาตรา ๔/๒ แห่งพระราชกำหนด โดยในการดำเนินการตามมาตรา ๔/๒ ข้างต้น ให้ผู้ประกอบการธุรกิจบริการการชำระเงินพิจารณาดำเนินการในแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี และต้องไม่เป็นไปในแนวทางสนับสนุนหรือเป็นประโยชน์ต่อการก่ออาชญากรรมทางเทคโนโลยี และหากศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ศปอท.) กำหนดข้อปฏิบัติเกี่ยวกับมาตรา ๔/๒ แห่งพระราชกำหนด ให้ผู้ประกอบการธุรกิจบริการการชำระเงินปฏิบัติตามข้อปฏิบัติของศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ศปอท.) นั้น

(๔) เมื่อผู้ประกอบการธุรกิจบริการการชำระเงินได้รับรายชื่อเจ้าของบัญชีม้า และได้ปรับระดับความเสี่ยงลูกค้าหรือร้านค้าเป็นลูกค้าหรือร้านค้าที่มีความเสี่ยงสูงตามข้อ ๔.๒.๓ แล้ว ให้ผู้ประกอบการธุรกิจบริการการชำระเงินดำเนินการตามประเภทของบัญชีม้า ดังนี้

(๔.๑) บัญชีม้าม้าดำ

(๔.๑.๑) ผู้ประกอบการธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ต้องไม่ทำธุรกรรมกับลูกค้า โดยระงับการทำธุรกรรมทั้งไม่ให้เงินเข้าและออกจากบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่ให้บริการผ่านช่องทางดิจิทัลทุกบัญชี รวมทั้งปฏิเสธการเปิดบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ให้กับลูกค้านั้น

(๔.๑.๒) ผู้ประกอบธุรกิจบริการบัตรเครดิตต้องไม่ทำธุรกรรมกับลูกค้า โดยระงับการทำธุรกรรมไม่ให้เงินออกจากบัญชีบัตรเครดิตและระงับการใช้บัตรเครดิตทุกใบของลูกค้า รวมทั้งปฏิเสธการออกบัตรเครดิตให้กับลูกค้านั้น ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตยังสามารถรับชำระหนี้จากลูกค้าได้

(๔.๑.๓) ผู้ประกอบธุรกิจบริการรับชำระเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์และผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ต้องไม่ทำธุรกรรมกับร้านค้า โดยระงับการให้บริการและระงับการโอนเงินไปยังบัญชีใด ๆ ของร้านค้า รวมทั้งปฏิเสธการให้บริการกับบุคคลที่มาขอใช้บริการเป็นร้านค้าซึ่งบุคคลดังกล่าวเป็นเจ้าของบัญชีมัดจำ

(๔.๑.๔) ผู้ประกอบธุรกิจบริการโอนเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ต้องปฏิเสธการให้บริการโอนเงินกับลูกค้าที่เป็นผู้โอนหรือผู้รับโอน

ทั้งนี้ หากสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเพิกถอนรายชื่อลูกค้าหรือร้านค้ารายใดออกจากรายชื่อบุคคลที่มีความเสี่ยงสูงซึ่งควรได้รับการเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิดตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า ให้ผู้ประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินสามารถทำธุรกรรมและเปิดบัญชีกับลูกค้าหรือร้านค้ารายดังกล่าวได้

(๔.๒) บัญชีม้าเทาเข้ม

(๔.๒.๑) ผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ต้องไม่ทำธุรกรรมกับลูกค้า โดยระงับการทำธุรกรรมทั้งไม่ให้เงินเข้าและออกจากบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่ให้บริการผ่านช่องทางดิจิทัลทุกบัญชี รวมทั้งปฏิเสธการเปิดบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ให้กับลูกค้านั้น

(๔.๒.๒) ผู้ประกอบธุรกิจบริการบัตรเครดิตต้องไม่ทำธุรกรรมกับลูกค้า โดยระงับการทำธุรกรรมไม่ให้เงินออกจากบัญชีบัตรเครดิตและระงับการใช้บัตรเครดิตทุกใบของลูกค้า รวมทั้งปฏิเสธการออกบัตรเครดิตให้กับลูกค้านั้น ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตยังสามารถรับชำระหนี้จากลูกค้าได้

(๔.๒.๓) ผู้ประกอบธุรกิจบริการรับชำระเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์และผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ต้องไม่ทำธุรกรรมกับร้านค้า โดยระงับการให้บริการและระงับการโอนเงินไปยังบัญชีใด ๆ ของร้านค้า รวมทั้งปฏิเสธการให้บริการกับบุคคลที่มาขอใช้บริการเป็นร้านค้าซึ่งบุคคลดังกล่าวเป็นเจ้าของบัญชีม้าเทาเข้ม

(๔.๒.๔) ผู้ประกอบธุรกิจบริการโอนเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ต้องปฏิเสธการให้บริการโอนเงินกับลูกค้าที่เป็นผู้โอนหรือผู้รับโอน

ทั้งนี้ ให้ดำเนินการจนกว่าจะปลดรายชื่อลูกค้าจากระบบหรือกระบวนการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูล

(๔.๓) บัญชีม้าเทาอ่อน

(๔.๓.๑) ผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ต้องไม่ทำธุรกรรมกับลูกค้า โดยระงับการทำธุรกรรมทั้งไม่ให้เงินเข้าและออกจากบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่ให้บริการผ่านช่องทางดิจิทัลทุกบัญชี ทั้งนี้ ให้ดำเนินการจนกว่าผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ได้ดำเนินการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าที่มีความเสี่ยงสูงในระดับเข้มข้น (Enhanced Customer Due Diligence: EDD) ตามข้อ ๔.๒.๓ (๒) แบบพบหน้าลูกค้าที่สาขาหรือสำนักงานใหญ่ของผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าว หรือดำเนินการอย่างอื่นที่เทียบเท่ากัน แล้วพบว่า มีข้อมูลและหลักฐานที่สามารถชี้แจงได้ว่าบัญชีใดไม่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์จึงทำธุรกรรมกับลูกค้าเฉพาะบัญชีนั้นได้ รวมทั้งปฏิเสธการเปิดบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ให้กับลูกค้านั้น

(๔.๓.๒) ผู้ประกอบธุรกิจบริการบัตรเครดิตต้องไม่ทำธุรกรรมกับลูกค้า โดยระงับการทำธุรกรรมไม่ให้เงินออกจากบัญชีบัตรเครดิตและระงับการใช้บัตรเครดิตทุกใบของลูกค้า ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจบริการบัตรเครดิตยังสามารถรับชำระหนี้จากลูกค้าได้ และให้ดำเนินการจนกว่าผู้ประกอบธุรกิจบริการบัตรเครดิตได้ดำเนินการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าที่มีความเสี่ยงสูงในระดับเข้มข้น (Enhanced Customer Due Diligence: EDD) ตามข้อ ๔.๒.๓ (๒) แบบพบหน้าลูกค้าที่สาขาหรือสำนักงานใหญ่ของผู้ประกอบธุรกิจบริการบัตรเครดิตดังกล่าว หรือดำเนินการอย่างอื่นที่เทียบเท่ากัน แล้วพบว่ามีข้อมูลและหลักฐานที่สามารถชี้แจงได้ว่าบัตรใดไม่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ผู้ประกอบธุรกิจบริการบัตรเครดิตจึงทำธุรกรรมกับลูกค้าเฉพาะบัตรนั้นได้ รวมทั้งปฏิเสธการออกบัตรเครดิตให้กับลูกค้านั้น

(๔.๓.๓) ผู้ประกอบธุรกิจบริการรับชำระเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์และผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ต้องไม่ทำธุรกรรมกับร้านค้า โดยระงับการให้บริการและระงับการโอนเงินไปยังบัญชีใด ๆ ของร้านค้า ทั้งนี้ ให้ดำเนินการจนกว่าผู้ประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินดังกล่าวจะได้ดำเนินการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับร้านค้าที่มีความเสี่ยงสูงในระดับเข้มข้น (Enhanced Customer Due Diligence: EDD) ตามข้อ ๔.๒.๓ (๒) แบบพบหน้าสาขาหรือสำนักงานใหญ่ของผู้ประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินดังกล่าว หรือดำเนินการอย่างอื่นที่เทียบเท่ากัน แล้วพบว่ามีข้อมูลและหลักฐานที่สามารถชี้แจงได้ว่าบัญชีของร้านค้าใดไม่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ผู้ประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินดังกล่าวจึงสามารถให้บริการและโอนเงินไปยังบัญชีของร้านค้านั้นได้ รวมทั้งปฏิเสธการให้บริการกับบุคคลที่มาขอใช้บริการเป็นร้านค้าซึ่งบุคคลดังกล่าวเป็นเจ้าของบัญชีม้าเทาอ่อน

(๔.๓.๔) ผู้ประกอบธุรกิจบริการโอนเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ต้องปฏิเสธการให้บริการโอนเงินกับลูกค้าที่เป็นผู้โอนหรือผู้รับโอน

ทั้งนี้ ให้ดำเนินการจนกว่าจะปลดรายชื่อบริษัทจากระบบหรือกระบวนการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูล

หากบุคคลที่เป็นเจ้าของบัญชีม้าดำ บัญชีม้าเทาเข้ม และบัญชีม้าเทาอ่อน รายใดได้รับการประกาศรายชื่อโดยศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ศปอท.) ว่าเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ตามมาตรา ๘/๕ (๖) ให้ผู้ประกอบการธุรกิจบริการการชำระเงินดำเนินการตามข้อ ๔.๒.๔ (๓) แทนการดำเนินการตามข้อ ๔.๒.๔ (๔) ตามแต่กรณี

ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ข้อ ๔.๒.๔ (๔) ไม่นำมาบังคับใช้ในกรณีการให้บริการการชำระเงินภายใต้การกำกับตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน ที่สนับสนุนหรือดำเนินการตามมาตรการหรือโครงการสวัสดิการของภาครัฐ

๔.๒.๕ กระบวนการรับแจ้งเหตุที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

ผู้ประกอบการธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ประกอบการธุรกิจบริการบัตรเครดิต ผู้ประกอบการธุรกิจบริการบัตรเดบิต และผู้ประกอบการโอนเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ต้องจัดให้มีช่องทางติดต่อเร่งด่วน (hotline) ทางโทรศัพท์ หรือวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ลูกค้าสามารถติดต่อเจ้าหน้าที่ของผู้ประกอบการธุรกิจบริการการชำระเงินเพื่อแจ้งเหตุที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีได้ทั้งในและนอกเวลาทำการ

๕. วันเริ่มต้นบังคับใช้

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

วิทัย รัตนากร

ผู้ว่าการ

ธนาคารแห่งประเทศไทย

มาตรฐานและมาตรการเพื่อป้องกันอาชญากรรมทางเทคโนโลยีสำหรับผู้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงินแต่ละประเภท

หลักเกณฑ์	ผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้รับอนุญาต โดยไม่รวมผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ในวงจำกัด (ชั้นทะเบียน) ^{๑/}	ผู้ประกอบธุรกิจบริการบัตรเครดิต ^{๒/}	ผู้ประกอบธุรกิจบริการรับชำระเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์	ผู้ประกอบธุรกิจโอนเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์
๔.๒.๑ การป้องกันการสวมรอยทำธุรกรรมแทนผู้ใช้บริการ (unauthorized payment fraud)	✓ เฉพาะการให้บริการผ่านแอปพลิเคชันที่มีการให้บริการแก่ผู้ใช้บริการบนอุปกรณ์เคลื่อนที่ซึ่งสามารถโอนเงินไปยังบัญชีของบุคคลอื่นที่มีอยู่กับผู้ให้บริการทางการเงินอื่น	-	-	-
๔.๒.๒ การรู้จักลูกค้าและร้านค้าเพื่อป้องกันบัญชีม้า	✓	-	✓	✓
๔.๒.๓ การตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าและร้านค้า	✓	✓	✓	✓
๔.๒.๔ การจำกัดความเสียหายและจัดการบัญชีม้า				
(๑) จัดให้มีการแจ้งเตือนลูกค้าที่เป็นบุคคลธรรมดาทันที โดยต้องไม่เรียกเก็บค่าใช้จ่าย ผ่านช่องทางใดช่องทางหนึ่ง	✓ เมื่อมีเงินออกจากบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่ให้บริการผ่านช่องทางดิจิทัล	✓ เมื่อมีการทำธุรกรรมชำระเงินด้วยบัตร หรือเบิกถอนเงินจากบัตรเครดิตผ่านช่องทางดิจิทัล	-	-
(๒) ระงับการทำธุรกรรม ยกเลิกการระงับการทำธุรกรรมแจ้งสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบธุรกิจที่รับโอนถัดไป รวมทั้งนำข้อมูลเข้าสู่ระบบหรือกระบวนการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูล ตามข้อปฏิบัติที่ สปอท. กำหนด	✓	✓	✓	✓

หลักเกณฑ์	ผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้รับอนุญาต โดยไม่รวมผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ในวงจำกัด (ขึ้นทะเบียน) ^{๑/}	ผู้ประกอบธุรกิจบริการบัตรเครดิต ^{๒/}	ผู้ประกอบธุรกิจบริการรับชำระเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์	ผู้ประกอบธุรกิจโอนเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์	
(๓) กรณีได้รับแจ้งรายชื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยีตามประกาศในมาตรา ๘/๕ (๖) แห่งพระราชกำหนด จาก ศปอท. ให้ดำเนินการตามมาตรา ๔/๒ แห่งพระราชกำหนด โดยในการดำเนินการตามมาตรา ๔/๒ ข้างต้น ให้พิจารณาดำเนินการในแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี และต้องไม่เป็นไปในแนวทางสนับสนุนหรือเป็นประโยชน์ต่อการก่ออาชญากรรมทางเทคโนโลยี และหาก ศปอท. กำหนดข้อปฏิบัติเกี่ยวกับมาตรา ๔/๒ แห่งพระราชกำหนด ให้ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติของ ศปอท. นั้น	✓	✓	✓	✓	
(๔) เมื่อได้รับรายชื่อเจ้าของบัญชีม้า และได้ปรับระดับความเสี่ยงลูกค้าหรือร้านค้าเป็นลูกค้าหรือร้านค้าที่มีความเสี่ยงสูงตามข้อ ๔.๒.๓ (๑) แล้ว ให้ดำเนินการตามประเภทของบัญชีม้า	(๔.๑) บัญชีม้าดำ	✓	✓	✓	✓
	(๔.๒) บัญชีม้าเทาเข้ม	✓	✓	✓	✓
	(๔.๓) บัญชีม้าเทาอ่อน	✓	✓	✓	✓
๔.๒.๕ กระบวนการรับแจ้งเหตุที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี	✓	✓	-	✓	

^{๑/} ไม่รวมบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ในวงจำกัด (ขึ้นทะเบียน)

^{๒/} ให้ผู้ประกอบธุรกิจบริการบัตรเครดิตปฏิบัติตามข้อ ๔.๒.๔ (๑) ทั้งนี้ สำหรับหลักเกณฑ์ข้ออื่น ๆ ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยมาตรฐานและมาตรการเพื่อป้องกันอาชญากรรมทางเทคโนโลยีสำหรับสถาบันการเงิน

✓ ให้ปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในหลักเกณฑ์มาตรฐานและมาตรการเพื่อป้องกันอาชญากรรมทางเทคโนโลยีสำหรับผู้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน